

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van **Ds K. Schilder, Dr C. Taselaar en Prof. Dr J. Waterink**

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hockstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnalda, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie (tijdelijk):

Ds K. SCHILDER, Nassaulaan 12, Oegstgeest.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f250 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Verscheidenheid en Eenheid (Filipp. 1:1). — Kerkelijk Leven: „De Wakker” in oppositie tegen „vader Brakel”. Ds Jaspers. Het curatorenverslag der Theologische School te Kampen. Kerkbouw. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws en Adv.

UIT DE SCHRIFT

Verscheidenheid en Eenheid.

Paulus en Timotheus, dienstknechten van Jezus Christus... Filippenzen 1:1.

Paulus en Timotheus, — opmerkelijke saamvoering van personen.

Paulus is het monumentale voorbeeld in de Schrift van een, die op krachtvolle wijze van een vijand Gods omgezet werd in een kind des Heeren. Kent ge eene opvallender en feller bekeering dan die op den weg naar Damascus? En welk een leven van de diepste geestelijke ervaringen was daarna gevolgd; een leven waarin de satan met vuisten sloeg, maar dat ook zijne tijden kende van opheffing tot in den derden hemel.

En daarnaast — daartegenover bijna — Timotheus, van wien wij zulke bijzondere dingen in 't geheel niet vernemen. Een gansch ander type. Het onder ons gangbaar voorbeeld van een verbondskind, dat, van kindsbeen af in de Schriften onderwezen, rustig opwaart tot bewustheid van geloof en bekeering. Geen bliksemstralen op zijn weg, maar rijzend licht, geleidelijke uitgroei van het heilig beginsel, zonder — zoover wij weten — sterk-ingrijpende wendingen en ondervindingen.

Paulus en Timotheus, — het zijn de beide klassieke gestalten aan den ingang der historie van 's Heeren Kerk, wier verscheidenheid van bekeerings- en levensweg de Heilige Geest alle eeuwen in die Kerk zal voortzetten.

Maar ze staan hier hand aan hand. De Heilige Geest leidt hen bij den aanvang van dezen brief ongedwongen als een broederpaar tot de Gemeente, hen noemend in één adem, zonder onderscheid; — „Paulus en Timotheus”...

En dan verbindt Hij hen met dat éne, dat in beide gelijkelijk aanwezig is, en beider waarachtige waarde uitmaakt, — „dienstknechten van Jezus Christus”.

Ziet ge, dat het niet beslist wordt door het pād waarlangs ge geleid zijt, maar door de plāts waar ge uitkomt?

Aan de voeten van Christus, als Zijne dienstknechten, — daar komen allen die door den Heiligen Geest aan Christus verbonden worden. Daar komen zij die eene krachtvolle omzetting kennen, en zij die geleidelijk gevormd worden. Daar komen ze over de hooge zee, en daar komen ze langs de binnenwateren. Daar komen de Paulussen zoowel als de Timotheussen, — beide, „dienstknechten van Jezus Christus”.

De Paulussen, — ze zijn, in den angegebenen zin, ook nu nog in de gemeente des Heeren. Doch hoe rijk zou hun betekenis zijn, indien ze niet, — gelijk dikwijls geschiedt, — zich als eenlingen op zichzelf hielden, maar het voorbeeld volgden, dat de eerste Paulus hun hier geeft in die lieflijke saamvoering van zichzelf met Timotheus.

Want van Paulus is dit woord. Het moge hem ingegeven zijn door den Heiligen Geest, niettemin schrijft hij zélf het met volle bewilling en bewustheid. En dit is van hem eene zeer schoone daad.

Zeker, — het moge schóón zijn, wanneer hij somtijds zich ver boven anderen opheft en aanwijst wat hij door de genade Gods gedaan heeft en geworden is.

En schóóner nog mag het wezen, als hij daar tegenover een ander maal zich beneden anderen verootmoedigt en zich buigt als de voornaamste der zondaren.

Maar het schóónst is Paulus, als hij den eenvoudigen Timotheus bij de hand neemt, hem als dienstknecht van Christus zijn gelijke noemt, en zóó, openlijk, met zijn tweelingbroeder voor de Gemeente treedt; — „Paulus en Timotheus, dienstknechten van Jezus Christus”.

Welnu, hoe steunend en zegenend zou het zijn, zoo de grooten in het Koninkrijk Gods, de menschen met diepgaande bekeeringservaringen en rijke geloofsbevestiging, dit voorbeeld van Paulus ter harte namen; zoo zij de jongeren en de meer eenvoudigen in het geestelijk leven tot zich trokken, en hen bemoedigen door hun — neen, niet de verschillen — maar juist de trekken van overeenkomst en eenheid te doen gevoelen.

En de Timotheussen, — zij mogen hier het hoofd opheffen. De Heilige Geest schrijft hunne namen, als die van dienstknechten van Jezus Christus, op één regel met die van de Paulussen. Zijzelf zouden dat niet gemakkelijk doen; maar Góód doet het in Zijn Woord, en daarom is het wáár in hemel en op aarde.

Dat zij het nu ook gelooven. Zoo zij oprecht begeeren dienstknechten van Jezus Christus te zijn, zoo zij voor Hem buigen met de bede: „Wees mijn Profeet en Priester en Koning; laat ik U mogen dienen; regeer mij door uw Geest en Woord; herschep mijn hart, en verzoen mijne schuld; en wees mijn Heere en mijn God!” — dan mogen ze niet twijfelen, dat hunne namen zijn opgeschreven in de hemelen.

En dan mag elk hunner geloovig zijn naam hier op aarde invoegen in dit Godswoord: „Paulus en Timotheus en ik, dienstknechten van Jezus Christus.”

U.

v. A.

KERKELIJK LEVEN

„De Wakker” in oppositie tegen „vader Brakel”.

In de Wakker schreef Docent Lengkeek van de apeldoorsche chr. geref. opleidingsschool:

„De uitdrukking „tenzij het tegendeel blijkt”, is ons bekend. Zij komt voor in de omschrijving van de beschouwing van het zaad der gemeente, gelijk die bij vele Gereformeerden gevonden wordt. Men moet dan het zaad der gemeente krachtens het in-zijn in het verbond en het geheiligd zijn in Christus beschouwen als wezenlijk deelhebbende aan de genade, als wedergeboren dus, tenzij het tegendeel blijkt.

Wij hebben tegen deze wijze van beschouwing ons bezwaar, dat wij ontleenen aan het wezen van het geestelijke, het nieuwe leven, dat zich, zoo het in iemand, ook een kind, gevonden wordt, zal openbaren met het zich bewust worden van den begenadigde met het leven.”

Ds C. Lindeboom stelt hiertegenover in Noord Holl. Kbl. de volgende opmerking:

„Is ons genoeg, te laten zien, dat de „vele Gereformeerden”, tegen wie hij ingaat, W. A. Brakel aan hunne zijde hebben. Dat het dus niet een nieuwe leering is, die door hen wordt voorgedragen, als zij zich in de beschouwing van het zaad der gemeente bedienen van de uitdrukking: „tenzij het tegendeel blijkt”. Dat zelfs die uitdrukking bijna woordelijk bij W. A. Brakel gevonden wordt.

Deze godgeleerde zegt in zijn Redelijke Godsdiens, Deel I, Hoofdstuk XXXIX Van den Heiligen Doop, § XXVI, 8b:

„En dewijl de kinderen der bondgenooten niets vertoonden, dat voor of tegen is, zoo hebben wij ze niet te onderscheiden, maar hen uit kracht van de belofte voor kinderen Gods te houden, TOTDAT ZIJ HET TEGENDEEL VERTOONEN.”

Tot zoover ds Lindeboom.

Op zichzelf natuurlijk is het niet erg, tegen „vader Brakel” te wezen. Waar het noodig is, ben ik het ook. Maar in chr. geref. kringen vindt men dat wel erg. Als ds Kersten den een of anderen

vader, inzake het „verbond”, kan aanvoeren tegen Apeldoorn, dan komt Apeldoorn fluks met een anderen „vader”; en zoo draait het leven verder. En het volk draait mee. En het woord bewijst zijn waarheid: dat het de vloek der booze daad is, dat zij voortdurend nieuwe booze werken baren moet. Nu schudden weer enkelen het hoofd. Het zij zoo. Maar ik zie het zoo. Men begint scheuren te trekken, zonder noodzaak. Vervolgens maakt men verschillen, die er niet zijn, en die men alleen kan suggereeren, door wat iemand zegt, te verdraaien (b.v. inzake de veronderstelde wedergeboorte, die men ginds, gelijk zo door ons bedoeld wordt, evenzeer bewaart, voorzover ze n.l. in de helijdenis en de formulieren meekomt). Daarna wapent men zich met een paar citaten, één paar erge van „iemand” uit het „andere kamp”, — die hij misschien zelf ook met plezier teruggenomen had — en daarna enkele hulpverlenende citaten, uit hetgeen men noemt „de vaderen”; en dan draaft men op een goeie dag door, en beweert, wat met „de vaderen” in strijd komt. En moet dan weer zwijgen — of plooiën.

DIT is de verwereldlijking van ons christendom; DIT; niet de bioscoop, en niet de schouwburg, en niet iets anders, — dat VAN BUITEN AF naar ons toekomt. Dit doen wij ZELF, heeltemaal op EIGEN terrein; de „wereld” weet er zelfs absoluut niets van: ze zou alleen maar een lachstuij krijgen, als ze er iets van begreep. Ik denk soms met schaamte: gelukkig, dat ze maar zoo'n heel klein beetje van ons weten ginds.

Overigens — het zou geen moeite kosten, naast „vader Brakel” ettelijke andere gereformeerden van vroeger te plaatsen. Maar wat geeft het? Slechts in plaatselijke kerken bekeert er zich hier en daar iemand van het kerk-scheuren en leuzen-maken. Een massa-bekeering droomt ons volk zich alleen als mogelijkheid bij de Joden! Niet bij christelijk-gereformeerden en zoo. Hen maakt, volgens sommigen, God de Heere „groot”.

K. S.

Ds Jaspers.

Ds Gispén, Scheveningen, wijst in zijn kerkbodeerop, dat d.d. 21 Juli j.l. ds J. L. Jaspers, em. pred., een brief schreef aan den kerkeraad der geref. kerk van Lunteren, waarin hij dien kerkeraad vertelde, dat hij, stel, dat er een uitnodiging kwam, om eens voor te gaan in een der diensten van de uit oorzaak van „Assen” gevormde kerkelijke gemeenschap, haar zou aanvaarden; en dat op 22 Juli is gedateerd een verklaring, van hetgeen men ginds noemt de „deputaten ad hoc” dat ze den brief van ds Jaspers aan dien kerkeraad gelezen¹⁾ hebben, en hem gaarne proekrecht verleenen. Nu, dat laatste wisten we zóó ook al wel: wie heeft ginds geen proekrecht? Maar we volstaan met het wijzen op die twee data; verstandige lezers weten dan verder genoeg; vooral als ze hooren, dat er — miraculeus! — ook al ineens een invitatie was.

Overigens ben ik blij, dat de gereformeerde kerken zich er niet toe hebben laten verleiden, iets te doen, dat, ware het wel gebeurd, haar het verwijt zou bezorgd hebben, dat ze ruw deden in een ziekenvertrek. Natuurlijk komen er nu andere verwijten, maar — dát wisten we óók van te voren. Ze hebben alleen zin, als we het woord „zich conformeeren” den geniepigen zin geven, dien de pers van ginds in een onsmakelijke reclame-campagne er aan gegeven heeft. Maar er zijn gelukkig nog eerlijke woordenboeken.

Voorts is het tragisch, te zien, hoe zelfs dit jongste „persmateriaal”, hoezeer het geschikt is, afleiding te geven aan de vragen, die men ginds moet voelen opkomen bij het heengaan van den als „groot geleerde” ingehaalden dr N. D. van Leeuwen (gelijk ds Gispén herinnert), toch niet eens die belangstelling opwekken kan, die het op zichzelf wat den persoon betreft, toch tragisch verloop van

¹⁾ Waarschijnlijk dus vóór dien kerkeraad (in officiële vergadering) zélf.